

Labo XX

Dossiernr	201313
Bouwheer	Stad Antwerpen
Locatie	20ste-eeuwse gordel
Procedure	onderhandelingsprocedure met bekendmaking
Publicatiedatum	10 juli 2013
Selectiedatum	12 september 2013
Jurydatum	22 oktober 2013
Gunningsdatum	15 november 2013
Investeringsbudget	240 000 EUR
Wedstrijdpremie	10 000 EUR

De stad Antwerpen kent een snelle bevolkingsgroei, waardoor er tegen 2030 100.000 nieuwe inwoners worden verwacht. Dit betekent een behoefte aan bijkomende woningen, maar eveneens aan voorzieningen en werkplekken. Labo XX heeft als onderzoeksvraag waar en hoe deze nieuwe ontwikkeling opgevangen kan worden, op een wijze die de structuur van de stad en haar regio op duurzame wijze versterkt.

In Antwerpen vond stadsvernieuwing de voorbije decennia voornamelijk plaats in het centrum en in de 19de-eeuwse gordel van de stad. Vandaag is het tijd om de aandacht uit te breiden naar de 20ste-eeuwse gordel. Er is nood aan een integrale visie om de bevolkingsgroei als hefboom in te zetten voor een herwaardering van de stedelijke ruimtelijke kwaliteit in deze gordel. Labo XX is een ontwerp onderzoek dat twee doelstellingen bijeenbrengt: een verdichtingsstrategie uitwerken met het oog op de bevolkingsgroei in Antwerpen en een ruimtelijke visie ontwikkelen voor de stadsvernieuwing van de 20ste-eeuwse gordel. Vier ontwerpteams werken gedurende vier workshops samen, gestuurd door een begeleidingsgroep.

MAAT ontwerpers // POSAD // 3E // Shinsekai Analysis

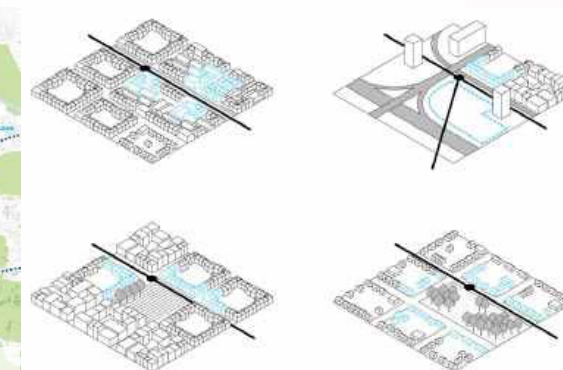
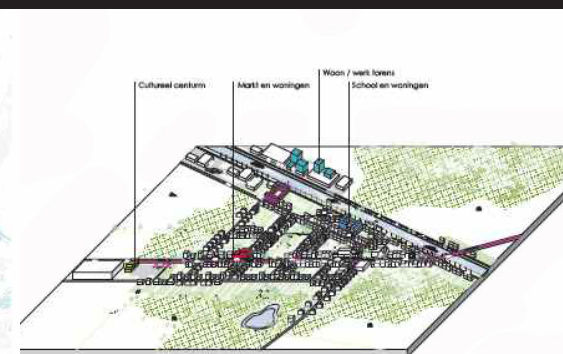
Buur // Futureproofed

51N4E // Connect & Transform

Palmhout // De Nijl Architecten // Feddes Olthof
Landschapsarchitecten // Blauwdruk Stedenbouw

De visie van het ontwerp team rond MAAT ontwerpers en POSAD vertrekt vanuit de bestaande strategie voor stadsvernieuwing uit het Antwerpse structuurplan, de "renovatio urbis". Ook in de 20ste-eeuwse gordel is deze strategie mogelijk volgens de ontwerpers maar wel in een aangepaste vorm, de "reconvertio suburbis". Een verdichtingsstrategie voor de 20ste-eeuwse gordel zet in op de punctuele ontwikkeling van voorzieningencentra op lokale schaal. Monofunctionele woonwijken worden via nieuwe micro-centra omgevormd tot een aantrekkelijk en divers stedelijk gebied. Het ontwerp team zet daarmee expliciet in op de uitdaging van de toename aan voorzieningen en werkplekken.

Waar andere teams dieper ingaan op hoe er aan stadsvernieuwing en verdichting moet gewerkt worden, kijkt Buur voornamelijk waar dit moet gebeuren in de 20ste-eeuwse gordel. Buur kiest in zijn inzending resoluut voor de verbetering van het structurerend effect van tramassen. Hun uitgangspunt is dat het huidige OV-net nog niet voldoende structurerend werkt en bovendien een latent maar aanzienlijk potentieel voor stadsvernieuwing en verdichting heeft. Door op welgekozen plaatsen kwalitatief te verdichten kan dit netwerk bijdragen tot de ruimtelijke hiërarchie, de identiteit en centraliteit in het weefsel van de 20ste-eeuwse gordel.

51N4E stelt voor om de financiële logica naar de voorgrond te tillen zodat beleid en regelgeving hierop met kennis van zaken afgestemd kunnen worden. De studie start daarom van een zeer specifiek uitgangspunt: het activeren van het kapitaal. Aan de hand van casussen van het team zelf en andere teams wordt gekeken hoe dit aanwezige kapitaal geactiveerd kan worden en welke koppelingen er gemaakt kunnen worden die een meerwaarde creëren. 51N4E laat zich in deze zoektocht naar collectieve winsten en sluimerend kapitaal bijstaan door Connect&Transform die in de wereld van de financiële instellingen en veranderingsmanagement reeds vele jaren ervaring heeft.

Het team van Palmhout en De Nijl onderscheidt zich zeer sterk door zijn pragmatische benadering van de bevolkingsgroei. Het team zet daarom in op de rafelranden langs de groene vingers. Op deze plekken liggen mogelijkheden om de vernieuwing van publieke ruimte te combineren met een verdichting van het stedelijk weefsel. De groene vingers kunnen doorontwikkeld worden tot nieuwe toegankelijke stadsparken met relevante programma's, heldere randen en goede verbindingen met de omgeving. Op deze manier werken zij aan een identiteit voor deze tussenstad: stedelijk wonen in het groen.